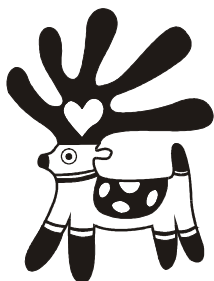

NUMER 1 (17)
STYCZEŃ
2006

Muzeum Kultury Ludowej
Towarzystwo "Ojcowizna"

POD JEŁONKIEM

WYDANIE A

WĘGORZEWO

ROK VI

Herody AD 2006

W Rok Pański 2006 Muzeum Kultury Ludowej wkroczyło jako placówka wojewódzka. Wieleletnie starania o odzyskanie utraconej na wskutek reformy administracyjnej rangi, w końcu zakończone zostały sukcesem!

Tegoroczne „Herody” trwają trzy dni. We środę, 25 stycznia Muzeum Kultury Ludowej gości uczestników konferencji „Tradycyjna obrzędowość okresu bożonarodzeniowego”. W tym przedsięwzięciu ujętym w cykl „Kultury Pogranicza”, zaprezentują się wykładowcy z Litwy, Rosji, Ukrainy i Polski. Natomiast czwartek i piątek to przegląd widowisk kolędniczych, na który zgłosiło się czterdzieści zespołów z Polski i zza granicy. Na scenie Węgorzewskiego Centrum Kultury i Promocji zobaczyć można różnego typu przedstawienia i widowiska nawiązujące do narodzin Pana Jezusa.

Zespół „Młode Kurpie” z Jednorożca. Fot. jml

W tym roku „Herody 2006” zostały finansowo wsparte przez Stowarzyszenie Samorządów Polskich Euroregionu „Niemen”, Związek Gmin Warmińsko – Mazurskich oraz Starostwo Powiatowe w Węgorzewie. Darczyńcom serdecznie dziękujemy!

Herodowa konferencja

Tegoroczne „Herody” rozpoczynają się już we środę konferencją z cyklu „Kultury Pogranicza”. Przed dwoma laty naukowcy z Litwy, Rosji i Polski przedstawiali tradycje związane z obrzędowością Wielkanocy i okresu wiosennego. Teraz nadszedł czas na okres zimowy wraz ze świętem Narodzenia Pańskiego. Do międzynarodowego grona dołączą goście z Ukrainy.

Referaty zaprezentują między innymi: Igor Jero-fiejew – Kolędowanie i zabawy świąteczne na Rusi, Tamara Szatska – Rosyjskie tradycje bożonarodzeniowe, Nerius Zakrys – Advent, Wigilia i Boże Narodzenie na Wileńszczyźnie, Elżbieta Kaczmarek – Ludowe zwyczaje bożonarodzeniowe na Warmii i Mazurach, Teresa Romanowska - Zwyczaje związane z okresem Bożego Narodzenia wśród ludności napływowej na Mazurach, Helena Kozłowska - Obrzędowość okresu Bożego Narodzenia na Suwalszczyźnie. Teksty wszystkich referatów ukażą się drukiem w tomie 12 węgorzewskiego periodyku „Studia Angerburgica”.

Przedsięwzięcie wspiera Stowarzyszenie Samorządów Polskich Euroregionu „Niemen” ze środków Unii Europejskiej.

15 lat MKL

17 czerwca 2006 r. odbędą się oficjalne uroczystości związane z piętnastolecie powołania do życia Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie.

W 1991 r. wieloletnie starania grona regionalistów skupionych wokół pani Barbary Grażewicz – Chłudzińskiej zakończyły się utworzeniem Muzeum Współczesnej Kultury Ludowej, podlegającego władzom ówczesnego województwa suwalskiego. Po roku warszawscy urzędnicy stwierdzili, że „współczesna kultura ludowa” nie istnieje i oficjalną nazwę Muzeum pozbawiono przymiotnika.

Dzisiejsze Muzeum Kultury Ludowej odzyskało pierwotną rangę w strukturze placówek kulturalnych i jest jednostką podlegającą władzom województwa warmińsko – mazurskiego. Kierowane przez panią Justynę Żołnierowicz – Jewułę dysponuje głównym gmachem mieszczącym się w osiemnastowiecznym dworku (później adaptowanym m. in. na schronisko młodzieżowe i przedszkole) oraz „Parkiem Etnograficznym nad Węgorapą”, w którym zgromadzono przykłady ludowego budownictwa mazurskiego, drewnianego i murowanego.

W ramach obchodów piętnastolecia MKL odbędzie się gala folklorystyczna, podczas której zaprezentują się zaprzyjaźnieni artyści i zespoły. Nie zabraknie okolicznościowej biesiady oraz podsumowań dotychczasowej działalności. Ponadto 17 czerwca odbędzie się oficjalna promocja zbioru mazurskich podań ludowych „W cieniu Zamkowej Góry”, zostanie też wybita okolicznościowa moneta.

Lista obecności

W XXIV Międzynarodowym Przeglądzie Widowisk Kołędniczych „Herody 2006” udział zapowiedzieli:

- **Zespół „Absolwent” z Buder**

Kierownik: Janina Kowalewska.

Zespół zaśpiewa polskie i ukraińskie kołedy: „Jezusa Narodzonego”, „Teraz śpij dziecino mała”, „A wczora z wieczora”, „Dobry wieczir”, „Nowa Radist stała”.

- **Koło teatralne „Antrakt” z Zespołu Szkół nr 1 w Kętrzynie**

Kierowniczk: Bożena Mickiewicz, Dorota Arszułowicz.

Zespół zaprezentuje się w przedstawieniu „Prezent dla najbliższych” wg scenariusza B. Mickiewicz i D. Arszułowicz.

- **Zespół młodzieżowy „Budzewiaki” z Budzewa**

Kierownik: Mariusz Pawlina.

Zespół przedstawi widowisko „Nie było miejsca dla Ciebie”, w którym zobaczymy żywot Maryji od Zwiastowania po Narodziny Jezusa i pokłon Trzech Króli.

- **„Chabry” ze Szkoły Podstawowej w Kutach**

Kierownik: Teresa Petiuk.

Zespół zaprezentuje widowisko „Boże Narodzenie jest zawsze wtedy, gdy w sercu rodzi się miłość”.

- **Schola parafialna „Chwalmy Pana” w Niemenczynie (Litwa)**

Kierownik: Regina Klukowska.

Zespół przedstawi montaż słowno-muzyczny pod nazwą „Wigilijna Noc”.

- **Teatr „Cudaczek - Krutyniaczek” z Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji „Pegaz” w Pieckach**

Kierownik: Aleksandra Żabińska.

W widowisku „Jasełka w Krutyni” wg scenariusza A. Żabińskiej oprócz tradycyjnych postaci kołędników występują lalki.

- **6 Gromada Zuchowa „Ekoludy” przy Szkole Podstawowej nr 1 w Węgorzewie**

Kierownik: Elżbieta Kaczmarczyk.

W widowisku „Jasełka” wg scenariusza Ewy Stadtmüller, Archanioł Gabryel zwiastuje

Najświętszej Maryi Pannie jej wybranie na Matkę Boga.

- **„Enigma” z Czerniachowska (Rosja)**

Kierownik: Nelli Soldatenko.

Zespół przedstawi widowisko „New Year cocktail”, na które złożą się piosenki rosyjskie, ukraińskie i angielskie: „Deck the halls”, „The star has appeared”, „Here we come a-caroling”, „Schedrivka”, „We wish you a Merry Christmas”, „There a New Year tree was born”, „Live and be happy”.

- **Zespół „Jarka” z Kowal Oleckich**

Kierownik: Zofia Domin.

W przedstawieniu „Chodzenie z gwiazdą po kołędzie” wg scenariusza Z. Domin, dzieci i młodzież kołędują z gwiazdą między opłotkami, stukają do drzwi, śpiewają kołedy i pastorałki oraz składają życzenia domownikom.

- **Zespół „Jarzębina” ze Stradun**

Kierownik: Krzysztof Łapiński.

W przedstawieniu „Kołędnicy” wg scenariusza Anny Łubowicz, grupa kołędników przychodzi do wiejskiej chaty z „dobrą nowiną” i życzy gospodarzom aby im się szczęściło w nadchodzącym roku.

- **„Jasełkowy teatrzyk” z Zespołu Szkół Samorządowych w Augustowie**

Kierownik: Józef Organiecki.

W widowisku „Dzień Bożego Narodzenia” na podstawie książki autorstwa siostry Izabeli Rudnickiej „Inscenizacje misyjne”, przedstawione zostaną: „Adwentowe dni”, „Zwiastowanie Maryi”, „Poślaniec z nieba u pasterzy”, „Wizyta mędrców ze wschodu u króla Heroda”, „Pasterze, królowie i dzieci u żłóbka”.

- **„Kalingradzkie świerszczyki” z Kaliningradu (Rosja)**

Kierownik: Katharina Belik.

Zespół przedstawi piosenki i kołedy polskie, rosyjskie, ukraińskie i angielskie: „Jezus malusieńki”, „Lulajże, Jezuniu”, „Wśród nosnej ciszy”, „Щедрик”, „Во Иерусалиме”, „Эта ночь святая”, „Небо и земля”, „Weihnachtspastoralen”, „Cicha noc, święta noc” i „Jingle bells”.

- **„Kangurki” z Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Węgorzewie**

Kierowniczk: Dorota Rałowiec-Chudzińska, Grażyna Chmielewska.

„Kangurki” przedstawiają montaż słowno-muzyczny „Kolęda na mazurach” wg własnego scenariusza.

- **„Koguciki” z Przedszkola im. Misia Uszatka w Węgorzewie**

Kierowniczkami: Teresa Białobrzeska, Regina Kowalczyk.

W „Jasełkach” wg scenariusza Krystyny Klimek, pasterze spotykają anioła i zmierzają do szopki betlejemskiej gdzie spotykają królów z darami oraz dzieci z prezentami.

- **Zespół Regionalny „Lipsk” z Lipska**

Kierownikiem: Barbara Tarasewicz.

Spektakl „Święte wieczory” opracowany został na podstawie przekazu Zofii Tolman Bartnik i Krystyny Cieśluk z Lipska. Zespół wykona regionalne pastorałki, które śpiewano w wiejskich chałupach w trakcie spotkań w okresie tzw. świątecznych wieczorów.

- **Klub Seniora „Mazury” z Giżycka**

Kierownikiem: Stefania Bielecka.

Spektakl „Nie było miejsca dla Ciebie...” wg scenariusza Saby Zawadzkiej jest inscenizacją, w której ściera się tradycja ze współczesnością. Mottem inscenizacji jest kolęda „Nie było miejsca dla Ciebie”.

- **Zespół „Moderato” z Gminnego Ośrodka Kultury i zespołu Szkół Samorządowych w Starych Juchach**

Kierownikiem: Eleonora Waraksa.

Zespół przedstawi widowisko „Gdy Pan Jezus się narodził” wg scenariusza autorstwa Jadwigi Szady, Eleonory Warakсы i Teresy Graszki, ukazujące scenę narodzin w szopie betlejemskiej, nawiązujące do scen biblijnych, w których dobro zwycięża nad złem.

- **„Oktawa” ze Szkoły Podstawowej w Windzie**

Kierowniczkami: Henryka Hryniewicka, Elżbieta Machniak.

W widowisku „Jasełka kolędowe” na podstawie scenariusza H. Hryniewickej przedstawiona jest droga do Betlejem oraz pokłon Trzech Króli w stajence.

- **Grupa Teatralna „Osiem do Dziesięciu” z Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Kowalach Oleckich**

Kierownikiem: Joanna Szczęsna.

Zespół przedstawi widowisko „Jasełka”.

- **Zespół „Perełka” z Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej**

Kierownikiem: Andrzej Kolbusz.

Zespół wystąpi z widowiskiem „Ciocia Kłocia i sąsiadka Klatka” wg scenariusza Ryszarda Kulika, przedstawiającym tradycje związane z Nowym Rokiem i karnawałem.

- **„Promyk” ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Giżycku**

Kierownikiem: Bożena Giedziuszewicz.

Spektakl „Nie było miejsca dla Ciebie” jest próbą przedstawienia o tematyce społecznej. Odbywa się w Wigilię Bożego Narodzenia.

- **Zespół „Prząśniczki” z Kowal Oleckich**

Kierownikiem: Zofia Domin.

Zespół zaprezentuje przedstawienie „Herody” wg scenariusza Z. Domin, oparte na podstawie widowiska sprzed I wojny światowej. Na rozkaz króla Heroda zostają wymordowane dzieci, za co ponosi on karę poprzez ścięcie głowy.

- **Grupa Kolędująca „Rogole” ze Szkoły Filialnej w Barczewku**

Kierownikiem: Renata Szczepańska.

Widowisko nawiązuje do ludowego obrzędu kolędowania na Warmii. Ludowość podkreślają stroje, rekwizyty oraz język spektaklu.

- **„Słoneczko” z Małego Płocka**

Kierownikiem: Danuta Waško.

Zespół wystąpi z widowiskiem „Po kolędzie z kozą” wg scenariusza autorstwa D. Waško. Kolędnicy przychodzą po kolędzie i zwracają się do widowni, jakby widzowie byli gospodarzami domu. Mówią, śpiewają kolędy w pewnym momencie wprowadzają kozę, śpiewają o niej piosenkę, a zwierzę w tym

czasie „rozrabia” na scenie. Później składają życzenia i wychodzą ze śpiewem.

- **Grupa „Sowy” z Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Węgorzewie**

Kierownik: Krystyna Girwidz.

W widowisku „Nasza szopka” wg scenariusza Zofii Wójcik przedszkolaki przedstawiają narodziny Pana Jezusa i przybycie Trzech Króli.

- **Zespół „Szalone Małolaty” ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Kętrzynie**

Kierownik: Dorota Gwarda.

Zespół przedstawi kolędy i pastorałki: „Hej, hej rodzi się Bóg”, „Mizerna cicha”, „Dziś z radością”, „Kolęda miłości”, „Kościółek na górze”.

- **Dziecięca grupa jasełkowa „Świetlik” ze Świetlicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Lipsku**

Kierowniczk: Barbara Tarasewicz i Izabella Wróbel.

Zespół przedstawi „Jasełka” na podstawie scenariusza Barbary Barwińskiej. Spektakl rozpoczyna poszukiwanie miejsca przez Świętą Rodzinę, później aniołowie zwiastują pasterzom dobrą nowinę oraz odbywa się pokłon Trzech Króli. Widowisko jest wzbogacone śpiewem tradycyjnych regionalnych pastorałek.

- **Grupa „Verte” przy Gimnazjum w Kurzętniku**

Kierownik: Magdalena Zellma.

Młodzi artyści przedstawiają inscenizację „Żeby była taka noc” wg scenariusza M. Zellmy, będącą współczesną interpretacją Bożego Narodzenia.

- **Teatrzyk „W kieszeni” działający przy Szkole Podstawowej nr 1 w Węgorzewie i przy Węgorzewskim Centrum Kultury i Promocji**

Kierownik: Marta Niedziółka.

Zespół przedstawi humorystyczne scenki z życia diabłów i aniołów przygotowujących się na Narodzenie Jezusa.

- **„Zaciszuki” z Węgorzewa**

Kierownik: Władysław Downarowicz.

Zespół zaprezentuje widowisko „Wigilia na Wileńszczyźnie w poezji Barbary Sidorowicz”.

- **Zespół „Zielona Dąbrowa” z Nowej Wsi Elckiej**

Kierownik: Marianna Przybyszewska.

Zespół przedstawi wieczerzę wigilijną wg scenariusza Zofii Wróbel.

- **Grupa 6-latków z Samorządowego Przedszkola w Lipsku**

Kierowniczk: Anna Gładczuk i Bożena Zaniewska.

Dzieci zaprezentują widowisko „Jasełka Bożonarodzeniowe”. Anioł zwiastuje pasterzom dobrą nowinę o narodzinach Jezusa. Choć niewiele mają mu do zaoferowania wybierają się w odwiedzin do Nowonarodzonego. Drogę wskazuje im gwiazda betlejem-ska. Po nich przybywają do stajenki Trzej Królowie, aniołowie, przedszkolaki oraz zwierzęta. Składają dary Jezusowi, śpiewają kolędy i proszą o błogosławieństwo.

- **Grupa teatralna przy Węgorzewskim Centrum Kultury i Promocji**

Kierownik: Marta Niedziółka.

W widowisku „Małe jasełka” wg scenariusza M. Niedziółki grupa przedstawi spotkanie przy źłóbku aniołów, pastuszków, Trzech Króli oraz sceny z pałacu Heroda.

- **Grupa teatralna przy Świetlicy im. Jana Pawła II w Węgorzewie**

Kierownik: Marek Kowalik.

Zespół przedstawi widowisko pod tytułem „W betlejemskiej stajence”. W stajence Świętą Rodzinę witają zwierzęta, pastuszek i dziewczynki, które przynoszą dary oraz śpiewają kolędy.

- **Grupa teatralna ze Szkoły Podstawowej w Talkach**

Kierownik: Halina Husiatyńska.

Zespół zaprezentuje widowisko „Przygotowanie do Świąt Bożego Narodzenia” opracowane na podstawie publikacji „Pomoc dla animatorów eucharystycznego ruchu młodych i nie tylko...”. Dzieci pragną zobaczyć jak Polacy przygotowują się do Świąt Bożego Narodzenia i w tym celu do swej zabawy angażują czarodzieja czasu i przestrzeni. Podczas niezwyklej podróży spotykają różnych ludzi i stwierdzają, że życie ludzkie to nieustanne podążanie do Betlejem.

- **Szkolne Koło Teatralne z Łęgajn**

Kierownik: Iwona Sankowska.

Widowisko wg scenariusza I. Sankowskiej to próba połączenia tradycji okresu bożonarodzeniowego powiązanej z kołędowaniem od domu do domu z typowymi dla Warmii postaciami sług, szemla i innych.

- **Zespół dziecięcy z Gminnego Ośrodka Kultury w Budrach**

Kierownik: Anna Królik – Kopcych.

W przedstawieniu „Gwiazda co niebo rozjaśnia” wg scenariusza Beaty Bellwon ukazane są wydarzenia opisujące narodziny Jezusa.

- **Zespół kołędniczy przy Domu Kultury w Nowej Wsi Elckiej**

Kierownik: Wanda Kochanowska.

Zespół przedstawi chodzenie z gwiazdą wg scenariusza W. Kochanowskiej.

- **Zespół kołędniczy przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi Elckiej**

Kierownik: Małgorzata Żmijewska.

Zespół zaprezentuje chodzenie z szopką wg scenariusza W. Kochanowskiej.

- **Zespół z Jaworowa (Ukraina)**

Na podstawie ankiet nadesłanych przez zespoły zestawiała A.Bielezo.

Czy wiecie, że...

Na Warmii i Mazurach dwanaście dni pomiędzy Bożym Narodzeniem a świętem Trzech Króli miało określać pogodę, jaka będzie panować w każdym miesiącu następnego roku oraz przepowiadać przyszłość – nazywano je *dwunastkami* :

- Skoro Boże Narodzenie przypada w niedzielę, zima będzie ciepła, wiosna wilgotna, lato przyjemne, suche i piękne, jesień wilgotna i wietrzna; zbiory zboża będą obfite, miodu wystarczy i zapanuje pokój w stanie małżeńskim.
- Kiedy w Boże Narodzenie panuje piękna pogoda, następujący po nim rok przyniesie dużo dobrego i pięknego zboża.
- Jeżeli w pierwszy dzień po Bożym Narodzeniu panuje piękna pogoda, nadchodzący rok przyniesie wiele niesnasek i podziałów wśród duchowych.

- Jeśli noc Narodzenia Boga jest burzliwa, śmierć grozi wielkim panom.
- Gdy pierwsza noc po Bożym Narodzeniu jest burzliwa, nadejdzie po niej rok spokojny, wolny od sporów wśród panujących i dotyczy to wszystkich dwunastu nocy, przy czym zakłada się, że wszystkie noce będą burzliwe.
- Kiedy między Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem padają wielkie płatki śniegu, umierać będą przede wszystkim ludzie starzy, gdy płatki są małe, głównie ludzie młodzi.
- Ponoć spełniają się sny, jakie ma się pomiędzy Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem.

Z okresem tym wiązały się również liczne przesady i zakazy:

- W ciągu *dwunastek* nie wolno było wymieniać imienia wilka i jeść grochu oraz fasoli bo groziło to wrzodami oraz praść – kto naruszył ten zakaz, temu wilk porwie owce.
- Między Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem służba nie gotuje grochu, ponieważ zwiastuje to w Nowym Roku baty od państwa.
- Pomiedzy Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem wypala się popiół potrzebny do zażegnania (odczyniania uroków), którego używa się również przy zasiewach i do zwalczania robactwa u bydła i gąsienic na kapuście oraz drzewach, zbiera się również cały popiół z pieca i komina, i przechowuje cały rok na strychu.

Ab na podstawie: M. Toeppen, Wierzenia mazurskie [w:] Mazury. Tradycje i codzienność, Olsztyn 2002.

Przed latami, przed wiekami

260 lat temu

7 stycznia 1746 r. w Węgorborku zmarł Jerzy Andrzej Helwing (*1666 w Węgorborku), pastor, przyrodnik, lekarz, autor wspaniałych dzieł przyrodniczych znanych w całej ówczesnej Europie.

130 lat temu

3 marca 1876 r. zmarł Jan Fryderyk Anders (*1809), pastor, autor podręcznika do nauki języka polskiego, przeciwnik germanizacji. W latach 1848-1858 był proboszczem w Węgorborku.

270 lat temu

28 marca 1736 r. w węgoborskim zamku przebywał król Stanisław Leszczyński (*1677 +1766). Po abdykacji w 1736 r. udał się do Francji – po drodze z Królewca gości ponownie w Węgorborku do 12 maja.

435 lat temu

4 kwietnia 1571 r. książę pruski Albrecht Hohenzollern nadał Nowej Wsi prawa miejskie. Obszar 60 włók należący do Nowej Wsi przeszedł na własność miasta Węgorborka. Osada liczyła w 1571 r. 200-300 mieszkańców. Prawa miejskie nadawano licząc, że osada się rozwinie. Oficjalna nazwa nowopowstałego miasteczka brzmiała Angerburg.

75 lat temu

22 kwietnia 1931 r. zmarł Herman Adalbert Braun (*1845), pastor, założyciel i kierownik zakładów „Bethesda”, nazywano go „ojcem kalek”. Z okazji jubileuszu 50-lecia sprawowania urzędu nadano mu tytuł Honorowego Obywatela Węgorborka. W 1925 r. w 80. urodziny proboszcza lewą przecznicej dawnej ulicy Dworcowej nazwano jego imieniem.

35 lat temu

W 1971 r. w Węgorzewie założono Towarzystwo Miłośników Ziemi Węgorzewskiej. Pierwszą siedzibą była Izba Regionalna przy ul. Pionierów 25, pierwszym prezesem został Michał Żołnierowicz, sekretarzem Barbara Grażewicz. Myśl powołania Towarzystwa powstała podczas obchodów 400-lecia miasta.

40 lat temu

W 1966 r. w Węgorzewie oddano do użytku stadion sportowy.

50 lat temu

W 1956 r. mieszkańcy Węgorzewa otrzymali do użytku pralnię.

85 lat temu

W 1921 r. filolog z Malborka Johannes Zachau napisał „Chronik der Stadt Angerburg”, która ukazała się drukiem z okazji 350 rocznicy nadania praw miejskich Węgorborkowi.

95 lat temu

W 1906 r. nastąpiło otwarcie dwóch nowych linii kolejowych: Lec (Giżycko) – Węgorbork (Węgorzewo) oraz Lec - Orzysz-Jańsbork (Pisz).

100 lat temu

W 1906 r. zbudowano w Węgorborku gazownię.

100 lat temu

W 1906 r. w obecnym budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Węgorzewie założono dom wychowawczy.

120 lat temu

W 1886 r. założono w Węgorborku drukarnię Werdy, drukowała ona „Węgorborską Gazetę Powiatową”.

120 lat temu

W 1886 r. zbudowano w Węgorborku pierwszy zakład użyteczności publicznej – rzeźnię miejską.

150 lat temu

W 1856 r. parowiec „Masovia” odbył pierwszy rejs na szlaku wodnym Jańsbork – Węgorbork.

180 lat temu

W 1826 r. powstał pierwszy punkt pocztowy w zamku węgoborskim.

180 lat temu

W 1826 r. w Węgorborku powstało seminarium dla nauczycieli polskich.

185 lat temu

W 1821 r. Węgorbork został miastem powiatowym.

205 lat temu

W 1801 r. władze miejskie Węgorborka poczuły się w obowiązku wynagradzania wszystkich trzech nauczycieli szkoły łacińskiej tzw. strawnym, które dla rektora wynosiło 28 talarów i 60 gr. W sumie jednak było to niewiele – aby się wyżywić nauczyciele musieli chwycić się prac dodatkowych i dorywczych, często tak podrzędnych jak czyszczenie lichtarzy, sprzątanie kościoła etc.

255 lat temu

W listopadzie 1751 r. zmarł Jan Władysław Suchodolec, słynny budowniczy tam, śluz, kanałów i wodociągów, w tym wodociągu węgoborskiego.

385 lat temu

W 1621 r. po raz pierwszy wspomniano o wsi Wesołowo.

395 lat temu

W 1611 r. ukończono budowę kościoła parafialnego w Węgorborku.

430 lat temu

W 1576 r. wydzielono parafię Kutę.

600 lat temu

W 1406 r. wymieniono po raz pierwszy nazwę osady Guja.

600 lat temu

W 1406 r. wystawiono ponownie dokument lokacyjny dla wsi Węgielsztyn.

665 lat temu

W 1341 r. zanotowano pierwsze nadanie przy najstarszym zamku węgoborskim.

kj

Dar dla Muzeum

W 2005 r. Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie wraz z tygodnikiem „Węgorzewski Tydzień” „Gazety Olsztyńskiej” przeprowadziło akcję pozyskiwania zabytków do zbiorów węgorzewskiego Muzeum. Projekt spotkał się z przychylnością mieszkańców, nie tylko Węgorzewa i okolic. W jej wyniku pozyskano m. in. średniowieczny grot włóczni, przedmioty codziennego użytku sprzed wielu lat, a także... japońską wazę, przywiezioną w 1944 r. w okolice Węgorzorka przez uciekinierów z Tyłży.

Już wkrótce wszystkie eksponaty będzie można podziwiać na specjalnej wystawie, a tymczasem lista darczyńców oraz osób, które wypożyczyły zabytki na ekspozycję.

Darczyńcy: Irena i Zbigniew Baganowie (Węgorzewo, dalej W), Irena Bereznowska (W), Irena Borowiec (Budzewo), Henryk Buczek (W), Danuta Czuczko (W), Edward Fedusio (Zabrost Wielki), Ursula Fila (Mulheim/Niemcy), Mieczysław Gajlewski (Radzieje), Wiesław Janulewicz (W), Zbigniew Karpiński (Warszawa), Józef Kowalik (W), Jerzy Kozłowski (W), Zbigniew Kryłowicz (Stulichy), Agata i Ireneusz Kubiszynowie (W), Wanda Kwiatkowska (W), Witold Mackiewicz (Pawłowo), Danuta Micińska-Szutkowska (Kolonja Rybacka), Zdzisław Milinkiewicz (Trygort), Piotr Mojski (Węgorzewo), Ognisko Pracy Pozaszkolnej (W), Jadwiga Pirogowicz (W), Patrycja Pisarek (Pozezdrze), Krystyna Polonis (W), Tomasz Rodzewicz (W), Bolesław Sondrowski (Sztynort), Regina Stankiewicz (W), Ewa Stefanowicz (W), Krzysztof Szymański (Radzieje), Jerzy Tyszko (W), Stanisława Wyřebek (W), Sabina Zaniewska (W), Justyna Żołnierowicz-Jewuła (W).

Depozyty udostępnił: Anna i Marcin Bejnarowie (Trygort), Robert Jarosz (W), Dorota i Bernard Nowosadowie (Stawki), Eugenia Rafałowska (Stare Juchy), Tadeusz Rybak (W).

kj, jml

Warto być, warto zobaczyć

Styczeń - „Boże Narodzenie w sztuce ludowej Podlasia” - wystawa ze zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku (do końca marca).

Styczeń - wystawa historyczna „Formy pamięci o mieszkańcach Mazur, poległych w czasie I wojny światowej” (do końca stycznia).

Luty - wystawa muzealiów pozyskanych w ramach akcji „Dar dla Muzeum 2005”.

Luty - wystawa łowiecka ze zbiorów Polskiego Związku Łowieckiego i zbiorów prywatnych (do końca maja).

23 lutego, godz. 17.00 - Studium wiedzy o regionie (SWOR) - spotkanie z prawnikiem i historykiem Adamem Jankiewiczem, „Czynne elementy ochrony przestrzeni krajobrazu kulturowego Mazur - aspekty prawne”.

11 marca - biesiada wileńska „Na wileńską nutkę”.

30 marca, godz. 17.00 - SWOR - temat „Wilhelm II a Puszcza Romincka” zaprezentuje Tomasz Krzywicki

8 kwietnia - otwarcie wystawy „Ikona święta tajemnica” ze zbiorów Muzeum Południowego Podlasia w Bielsku Podlaskim.

8 kwietnia - XXIV Międzynarodowy Przegląd Wiosennych Widowisk Obrzędowych „Święto Wiosny 2006”. W programie: przegląd widowisk obrzędowych o tematyce wielkanocnej, kiermasz rękodzieła i sztuki ludowej, pokazy rękodzielniczości.

27 kwietnia, godz. 17.00 - SWOR - spotkanie z historykiem Radosławem Lichaczem, który omówi „Proces osiedleńczy Ukraińców w ramach akcji <<Wisła>> w powiecie węgorzewskim.”

Numer 17 „Pod Jelonkiem” do życia powołali: Anna Bielezo, Krystyna Jarosz, Jerzy M. Łapo.
